

Overdracht College-Raad

Datum 23 maart 2017

onderwerp Uitvoering motie Groene Binnenstad
portefeuillehouder Filip van As
informant Ekhart, Rutger (2975)
afdeling Beheer Openbare Ruimte

Voorgesteld besluit raad

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De afhandeling van de motie "Groene Binnenstad" en de manier waarop we het stimuleren van het toevoegen van groen in de *binnenstad* hebben ingebed in het beleid ten aanzien van groenadoptie.

De motie "Groene Binnenstad" (M10 – 256) is hiermee afgedaan.

Informatienota voor de raad

Datum 15 maart 2017

Onderwerp	Uitvoering motie Groene Binnenstad
Versienummer	V1

Portefeuillehouder Van As

Informant R. Ekhart
Eenheid/Afdeling Expertisecentrum/EC
Telefoon 038 498 2975
Email R.Ekhardt@zwolle.nl
Bijlagen Motie Groene Binnenstad

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De afhandeling van de motie “Groene Binnenstad” en de manier waarop we het stimuleren van het toevoegen van groen in de *binnenstad* hebben ingebed in het beleid ten aanzien van groenadoptie.

Datum 15 maart 2017

Inleiding

Bij de behandeling van de begroting 2016 heeft u een motie aangenomen die ons opriep om:

- in 2016 met de bewoners en ondernemers in de binnenstad een groene uitdaging aan te gaan.
- met bewoners en ondernemers van de binnenstad te bespreken hoe met meer geveltuinen en andere vormen van groen (hangplanten, dakplanten, potplanten, postzegelparkjes) de tevredenheid over het groen kan gaan stijgen.
- zo mogelijk ook in de andere wijken die inwoners nog te weinig groen vinden deze inzet te plegen.

Met deze informatienota informeren we u over hoe we de motie met de partners in de binnenstad hebben opgepakt, wat onze conclusies zijn en hoe we dit integreren in ons beleid van groenadoptie.

Kernboodschap

Vergroening binnenstad

De afgelopen jaren zijn bewoners steeds actiever geworden bij het vergroenen van hun woon- en leefomgeving. Als gemeente zijn we het eigen initiatief van bewoners steeds meer gaan stimuleren. T.a.v. groen gaat het dan om ondermeer groenadoptie, vrijwillig landschapsonderhoud en zwerafvalacties (zie <https://zwolle.nl/natuur-en-milieu/zelf-doen-in-het-groen>). Het stimuleren van initiatieven van bewoners doen we niet als bezuiniging, maar omdat de initiatieven de sociale samenhang en betrokkenheid bij de woon- en leefomgeving versterken.

Ook in de binnenstad is er sprake van initiatieven van bewoners en ondernemers om de woon-, werk- en winkelomgeving zelf groener te maken. In de binnenstad is dat complexer dan in andere wijken. De ruimte is beperkt, er zijn veel bezoekers, de kans op vernieling is groter dan in een woonwijk en er is niet altijd iemand die zich verantwoordelijk voelt. We zien in de binnenstad veel initiatieven, maar vaker dan in andere wijken stranden initiatieven vroegtijdig.

Afgelopen voorjaar en zomer hebben we met Citycentrum en BBZ de mogelijkheden onderzocht om bewoners en bedrijven te stimuleren om, naast de rol die we als gemeente spelen, ook zelf de binnenstad te vergroenen. In lijn met onze ervaringen elders in de stad komt daar uit dat een grootschalige planmatige aanpak niet haalbaar is, maar dat het zaak is om uitnodigend te zijn en belemmeringen weg te nemen voor initiatieven die “van onderop” ontstaan. Hieronder een schets van enkele belemmeringen en de wijze waarop we die belemmeringen willen wegnemen:

- *Bij veel bewoners en ondernemers zijn de mogelijkheden om zelf groen toe te voegen onvoldoende bekend.*

Op de website informeren we passief over de mogelijkheden om groen te adopteren of om zelf groen toe te voegen in de vorm van bijvoorbeeld geveltuinen. We willen dit actiever gaan communiceren en stimuleren in de contacten die we hebben met bewoners en ondernemers.

- *De complexiteit van de binnenstad leidt ertoe dat initiatieven moeilijker van de grond komen dan elders in de stad.*

Bij groenadoptie krijgen bewoners advies van de wijkbeheerder en de Rova en worden er afspraken gemaakt over de realisatie en het beheer. Bij geveltuinen is die begeleiding er niet en meestal ook niet nodig. Vanwege de complexiteit van de binnenstad en de beoogde beeldkwaliteit gaan we in de binnenstad bij geveltuinen de zelfde ondersteuning bieden die we elders in de stad alleen bij groenadoptie bieden.

Datum 15 maart 2017

- *Bij groenadoptie is gebleken dat de gezamenlijke aanschaf van beplanting of gereedschap vaak een belemmering is om het initiatief daadwerkelijk te realiseren.*
Bij groenadoptie zijn we er daarom toe overgegaan om als gemeente gemeente (op basis van maatwerk) een eenmalige financiële bijdrage te leveren van maximaal € 250 voor de eerste aanschaf van planten en dat Rova waar nodig grondwerk verricht. In de binnenstad gaan we dat ook bij geveltuinen en aanvullend groen zoals hangende planten als gemeente op basis van maatwerk een vergelijkbare bijdrage leveren als bij groenadoptie elders in de stad.

Verder trekken we de volgende conclusies in relatie tot de motie “Groene Binnenstad”:

- *Er is onvoldoende animo en urgentie onder bewoners en ondernemers om voor de binnenstad als geheel tot een vergroening te komen door het toevoegen van bijvoorbeeld geveltuinen.*
Er is lokaal wel veel animo om te vergroenen. We kiezen er dan ook voor om aan te sluiten bij initiatieven van onderop en belemmeringen weg te nemen die initiatiefnemers nu nog ervaren.
- *Een binnenstadsbrede vergroening komt daarom op korte termijn alleen tot stand als de gemeente een actieve rol pakt en zelf realiseert, financiert en onderhoudt.*
Zo’n rol past niet in de rol die we voor onszelf hierin zien (zie de Groene Agenda en de Visie Beheer Openbare Ruimte). Naast de aanleg en het beheer en onderhoud van de reguliere groenstroken vinden we het de verantwoordelijkheid van particulieren om aanvullend groen zoals geveltuinen toe te voegen. We hebben daarbij als gemeente een stimulerende en faciliterende rol.
- *Er is in specifieke gevallen, daar waar er ook voor de gemeente een specifieke opgave is, een (tijdelijke) actieve rol van de gemeente in realisatie en beheer nodig en gewenst.*
In het Broerenkwartier is dat bijvoorbeeld het geval geweest. Vanwege de leegstandsopgave hebben we er bewust voor gekozen een (tijdelijke) actieve rol te kiezen en financieel bij te dragen in de realisatie en het beheer van de gerealiseerde geveltuinen. In het kader van de investeringsagenda voor de binnenstad bekijken we of we ook op andere plekken een actieve rol willen spelen.

Stimuleren initiatief van bewoners en ondernemers in de hele stad

In de motie wordt opgeroepen de ervaringen in de binnenstad ook toe te passen in andere wijken. Wij kiezen ervoor alleen voor de binnenstad bij geveltuinen en ander aanvullend groen een actieve extra inspanning te doen, vergelijkbaar met groenadoptie. Alleen in de binnenstad rechtvaardigt de complexiteit deze extra inzet. Naar aanleiding van een evaluatie van onze werkwijze bij groenadoptie hadden we los van de motie voor de hele stad de werkwijze aangepast:

- We werken meer samen met partners in de stad zoals de Groene Loper en de Groene Welle en het Natuurplatform.
- We hebben met Rova afspraken gemaakt over de inhoudelijke advisering van initiatiefnemers over aanleg en beheer.
- We geven op basis van maatwerk een beperkte eenmalige financiële bijdrage voor beplanting.
- Rova verzorgt in opdracht van de gemeente waar nodig grondwerk om het adoptievak plantklaar te maken.
- Er is na het adopteren ten minste één keer per jaar contact met de initiatiefnemer. De wijkbeheerder is de spil tussen de gemeente en Rova en de bewoners.

Datum 15 maart 2017

Vergroenen van de stad gecombineerd met groot onderhoud of projecten

Los van initiatieven van bewoners om hun woon- en leefomgeving te vergroenen, kijken we zelf bij groot onderhoud of projecten naar mogelijkheden om binnen de ruimtelijke en financiële mogelijkheden verharding te verminderen en groen toe te voegen. Naast het aantrekkelijker maken van de openbare ruimte levert dat ook een bijdrage aan de klimaatadaptatie. Gezien de grote druk op de binnenstad (winkelend publiek, bevoorrading, markten) is het niet altijd mogelijk om verharding te verminderen. In het kader van de investeringsagenda voor de binnenstad bekijken we of we, naast meeliften met regulier onderhoud, met extra investeringen de openbare ruimte willen vergroenen door ombouw van bestrating naar groen.

Communicatie

Bij de uitvoering van de motie hebben we samengewerkt met onder meer BBZ en Citycentrum. We hebben hun ook gevraagd in hoeverre ze dit voorstel ondersteunen.

Citycentrum geeft aan dat groen in de binnenstad belangrijk is voor de kwaliteit. Niet alleen de realisatie van extra groen is belangrijk, ook goed onderhoud en het handhaven van de kwaliteit vinden ze belangrijk. Doordat we geveltuinen en andere aanvullend groen in de binnenstad op dezelfde manier gaan begeleiden als groenadoptie elders in de stad, is het handhaven van de kwaliteit na realisatie beter gewaarborgd.

BBZ geeft aan het vergroenen door bewoners ook regelmatig onder de aandacht van hun leden te brengen. Als goed wordt samengewerkt, dan zien zij nog veel potentie om te vergroenen. Ze ondersteunen het voorstel om als gemeente actiever te communiceren over de mogelijkheden die bewoners hebben om zelf hun woonomgeving te vergroenen. BBZ deelt onze mening dat het slagen van een initiatief valt of staat met het enthousiasme van de initiatiefnemer. Een goede ondersteuning van de gemeente vinden ze belangrijk. De door ons voorgestelde aanpak versterkt die ondersteuning. BBZ geeft aan dat, naast een eenmalige financiële bijdrage bij de start, ook een financiële bijdrage daarna gewenst is. Onze insteek is dat we niet structureel bewoners betalen voor groen dat men zelf toevoegt. Omdat er regelmatig contact is met onze wijkbeheerder is het altijd mogelijk om in specifieke gevallen ook na de eerste aanleg incidenteel financieel bij te dragen als gemeente.

Vervolg

We hebben de nieuwe werkwijze rond groenadoptie inmiddels geïmplementeerd en afspraken gemaakt met Rova over de aangepaste aanpak voor de begeleiding van bewoners en ondernemers bij initiatieven voor geveltuinen of ander aanvullend groen.

In het kader van de investeringsagenda maken we een afweging over investeringen van de gemeente zelf in het vergroenen van de openbare ruimte in de binnenstad.

Openbaarheid

Deze informatienota is openbaar.

Datum 15 maart 2017

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris